

УДК 101: [808.5 + 004]

DOI 10.35433/PhilosophicalSciences.1(99).2026.108-117

ФАНТАСТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ ВИКЛЮЧЕНИХ: РИТОРИКА АБСУРДУ У "BRASSIC"

О. О. Макаров*, В. В. Прокопенко**

У статті проаналізовано трансформацію риторики та герменевтики в умовах системного збою сенсотворчої інфраструктури культури. На матеріалі британського серіалу Brassic концептуалізується новий тип мовлення, риторика бага (debug rhetoric), як форма артикуляції, що функціонує не у режимі комунікативного обміну, а як процедура фіксації присутності у просторі, де розуміння більше не гарантоване. Вихідним пунктом дослідження є діагноз кризи класичної герменевтики. У середовищі фантастичного реалізму, де текст втрачає глибину, а мовлення не передбачає стабільного адресата, інтерпретаційна оптика поступається герменевтиці межі, яка фіксує не сенс, а точки його зсуву. Центральною метафорою виступає мовлення як debug output, сигнальний вивід системи у стані глітч. Персонажі Brassic продукують фрагментарний потік висловлювань, що функціонує як error log. Таке мовлення не передає аргументованого змісту і не апелює до співрозмовника, але утримує присутність суб'єкта у середовищі, де мовчання означає онтологічне зникнення. Воно діє як pop blocking call, запит без очікування відповіді, що підтримує процес буття. У серіалі також простежується феномен постправової юрисдикції, де закон функціонує не як текст для інтерпретації, а як автоматизований протокол. Персонажі перебувають у стані онтологічної невидимості (visibility hidden), тобто у режимі системного нерозпізнання, що не активує культурних або юридичних процедур. Наукова новизна дослідження полягає у введенні поняття риторики бага як способу мовленнєвої артикуляції, що не пояснює і не переконує, але підтримує присутність у середовищі симуляції. У цьому режимі висловлювання функціонує як ring, технічний сигнал тривалості процесу. Стаття пропонує модель взаємодії риторики та герменевтики у ситуації, коли абсурд стає базовою логікою соціальної реальності. У цьому контексті Brassic постає як симптоматичний текст, що фіксує трансформацію мови, права та суб'єктної присутності у пізній цифровій модерності.

* Олександр Макаров / Oleksandr Makarov, аспірант кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна)
a.a.makarov93@gmail.com
ORCID: 0009-0002-0014-7531

** Владислав Прокопенко / Prokopenko Vladyslav, аспірант кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна)
vlaaaddd32@gmail.com
ORCID: 0009-0001-6461-877X

Ключові слова: риторика бага, *debug output*, герменевтика межі, постправова юрисдикція, фантастичний реалізм, онтологічна невидимість, *non blocking call*, glitch аналіз, постгерменевтичне мовлення.

THE FANTASTIC REALISM OF THE EXCLUDED: THE RHETORIC OF ABSURDITY IN BRASSIC

O. O. Makarov, V. V. Prokopenko

The article analyzes the transformation of rhetoric and hermeneutics under conditions in which the meaning producing infrastructure of culture operates in a mode of systemic malfunction. Based on the British TV series Brassic, the study conceptualizes a new type of speech, bug rhetoric (debug rhetoric), as a form of articulation that functions not within communicative exchange but as a procedure for maintaining presence in a space where understanding is no longer guaranteed. The research proceeds from a diagnosis of the crisis of classical hermeneutics. Within the environment of fantastic realism, where the text loses depth and speech no longer presupposes a stable addressee, interpretative optics is replaced by a hermeneutics of the limit that maps not meaning but the points of its displacement. The central metaphor is speech as debug output, a signal output of a system operating in a state of glitch. The characters of Brassic produce a fragmented stream of utterances functioning as an error log. Such speech does not convey argument or appeal to an interlocutor, yet it sustains the subject's presence in an environment where silence implies ontological disappearance. It functions as a non blocking call, a request without waiting for a response that maintains the very process of being. The series also reveals a form of post legal jurisdiction in which law operates not as a text requiring interpretation but as an automated protocol. The characters exist in a state of ontological invisibility (visibility hidden), that is, within a regime of systemic non recognition that does not activate cultural or legal procedures. The scientific novelty of the study lies in introducing the concept of bug rhetoric as a mode of speech that neither explains nor persuades but sustains presence within a simulated environment. In this regime the utterance functions as a ping, a technical signal confirming that the process continues. The article proposes a model of interaction between rhetoric and hermeneutics in a situation where absurdity becomes the basic logic of social reality. In this context Brassic appears as a symptomatic text that reveals the transformation of language, law and subject presence in late digital modernity.

Keywords: *bug rhetoric, debug output, hermeneutics of the limit, post legal jurisdiction, fantastic realism, ontological invisibility, non blocking call, glitch analysis, post hermeneutic speech.*

Постановка проблеми. Ця стаття є четвертою в циклі філософського аналізу "Brassic", що послідовно досліджує пост(недо)просвітницьку суб'єктність ("Банда онтологічних уленшпігелів"), цифрову й візуальну риторичу ("Голяк у кадрі"), афективне буття на периферії digitalmodern ("Homo Brassicus") – і фокусується на зсуві риторичу та герменевтики в умовах мовленнєвого багу.

Герменевтична традиція, яка свого часу визначала самі умови можливості розуміння, сьогодні дедалі частіше функціонує як ностальгійна методологічна жестикуляція – з усією повагою до Дільтея [8], Гадамера [11] та Рікера [19]. Вона все ще присутня, все ще діє, все ще щось тлумачить – але її інструменти дедалі частіше нагадують

шахи, в які грає кіт: фігури рухаються, але гра вже не відбувається.

"Brassic" – британський серіал про групу персонажів з провінційного анклаву, який не вписується в жодну чітку соціокультурну категорію. Це не маргінес у класичному сенсі й не постіндустріальна зона – радше тимчасова петля на краю культурної синхронізації. Простір, у якому паби, ферми та хаотичні афери утворюють не спільноту, а кластери виживання. У цьому середовищі оптика герменевтики спотворюється не тому, що текст надто складний, а тому, що він відмовляється бути текстом узагалі.

"Brassic" не належить до інтерпретації як художній продукт із нарративом та ієрархією значень – це швидше риторичний фон, що

функціонує у режимі фантастичного реалізму: гібриду буквральності та абсурду, де умовність і реальність більше не розрізняються. У цьому режимі мова не шукає розуміння – вона конденсується у фоновий шум, який трансляється не для того, щоб бути почутим, а просто щоб бути.

Класична герменевтика розраховує на глибину: на підтекст, на інтенцію, на горизонт розуміння. Але що, коли текст не має глибини, бо кожен його фрагмент – лише чергова глянцева площина? Що, коли персонажі не говорять – а продукують шум, який не має адресата? І що, коли цей шум не потребує адресата, бо адресат більше не передбачений як елемент комунікації?

У такому ландшафті постає питання: чи можлива взагалі інтерпретація як дія? І якщо ні, то що залишається риторичі, крім відчаю? Якщо ще у Фуко [9] виключення було політичним механізмом, що підлягає аналізу й спротиву, то в "Brassic" ми маємо справу з акторами, яких не включають і не виключають – їх просто не розпізнають. Вони існують як *visibility: hidden*: вони є, займають простір, але не активують жодного культурного протоколу.

І саме тут криється ключова актуальність. Бо "Brassic" не просто відображає ситуацію соціального чи мовного зламу – він її імітує зсередини. У світі, де мем стає аргументом, пост – доказом, а мовлення – шумом, закон перестає бути текстом для тлумачення і стає алгоритмом виконання. "Brassic" показує світ, де герменевтика права зламалась: навіть якщо когось судять, то ніхто не читає справу – система просто виконує вирок. Герменевтика втрачає функцію пояснення. Вона більше не читає – вона блукає серед дзеркал. У такому середовищі "Brassic" набуває значення не як культурний продукт, а як симптом. Симптом епохи, в якій абсурд перестав бути відхиленням і став новим режимом присутності.

Фантастичний реалізм у цьому контексті не пропонує втечу від реального у вигадане – навпаки, він дозволяє побачити реальне як вже радикально змінене, переналаштоване

на абсурд як базову логіку. Абсурд тут – не як руйнування сенсу, а як інший рівень організації сенсу, в якому несумісне стає звичним, а герменевтичне – щоденним. Герменевтика, яка за класикою передбачає акт розуміння і співприсутності, у фантастичному реалізмі вимушено змінює режим: вона більше не читає, а реагує, не пояснює, а пристосовується.

Тут з'являється нова риторика – риторика виживання, риторика багу, риторика розгубленого суб'єкта, що все ще говорить, хоча не впевнений, що його хтось здатен розчутити. У цьому полі герменевтика й риторика знову сходяться – але не як парні танцівники, а як дві тіні, які випадково накладаються одна на одну під тремтливим світлом симуляції.

Дослідницьке питання: Як функціонує риторика в умовах, коли герменевтика втратила ефективність? Коли соціальний алгоритм виключення діє автоматично, а суб'єкт не передбачений системою як можливий співрозмовник?

Автори пропонують відповіді шукати в режимі фантастичного реалізму – не як художнього стилю, а як філософського діагнозу доби, в якій абсурд став нормою, а нормальність – артефактом, а риторика – єдиним способом не бути видаленим з екрану.

Метою статті є діагностика риторики багу – нового режиму мовлення, що виникає там, де герменевтика втратила здатність гарантувати розуміння. "Brassic" у цьому сенсі – не об'єкт інтерпретації, а симптоматичний текст: він не приховує сенс, а оголює механізм його відсутності. Автори прагнуть продемонструвати, як риторика продовжує функціонувати у режимі *errorlog* – коли висловлювання записується, але не обробляється соціальним алгоритмом.

Завдання дослідження:

1. Розглянути фантастичний реалізм як філософський режим сприйняття, що активується в умовах абсурду.

2. Визначити основні риси риторики абсурду як форми виживання в постгерменевтичному середовищі.

3. Проаналізувати ключові сцени та мовні ситуації в "Brassic" з точки зору риторичного глітч, буквальності та девіації комунікативних норм; дослідити, як у "Brassic" закон функціонує не як текст для інтерпретації, а як алгоритм покарання, що не передбачає герменевтичного акту. Персонажі серіалу існують у постправовому просторі – не поза законом (це ще передбачало б опозиційність), а в зоні, де закон працює автоматично, без розуміння.

4. Простежити, як герменевтика може зберігати дієздатність не як інструмент розуміння, а як адаптивний жест у середовищі симуляції.

5. Сформулювати теоретичну пропозицію щодо взаємодії риторики та герменевтики у світі, де абсурд – не виняток, а правило.

Методологія дослідження. У цьому дослідженні ми не аналізуємо "Brassic" як класичний нарративний текст чи культурний артефакт, що потребує інтерпретації. Натомість ми розглядаємо його як герменевтичний пристрій, що функціонує в умовах глітч – тобто як серіал, що продукує непрочитані сигнали і тим самим оголює межі самої герменевтики.

Методологічна рамка є міждисциплінарною та комбінує такі підходи:

1. Філософська герменевтика (Гадамер, Рікер): використовується не як модель розуміння, а як система координат для фіксації збоїв: ми дивимось, де саме герменевтика перестає працювати – і що з'являється замість неї.

2. Риторичний аналіз: ми розглядаємо мову персонажів, ситуації комунікації та дискурсивні структури "Brassic" як риторичну, що втратила переконливість, але здобула силу присутності – не як аргумент, а як чистий факт мовлення, як errorlog системи.

3. Постструктуралістський діагноз культури (Барт, Бодріяр, Дерріда): використовується для інтерпретації симулятивних і фрагментованих елементів серіалу, що працюють без глибини й без адресата.

4. Цифрова риторика та glitch-аналіз (Galloway, Hayles): застосовується для опису героїв та комунікаційних ситуацій як глітчів системи, які порушують соціальний код, але не руйнують його, а навпаки – розкривають його абсурдність.

5. Герменевтика межі як методологічна позиція: наш підхід можна описати як герменевтику межі – не як відмову від інтерпретації, а як фіксацію точок її збою. Ми не питаємо "що означає "Brassic"?", а питаємо: "що відбувається там, де сенс більше не гарантується?" Це передбачає подвійний жест: з одного боку, ми визнаємо неефективність класичної герменевтики (Гадамер, Рікер) в умовах, де текст не має глибини, а лише поверхні. З іншого боку, ми не відмовляємося від герменевтики взагалі, а використовуємо її як діагностичний інструмент: вона показує межу читабельності, за якою починається територія глітч. Таким чином, "Brassic" стає для нас не об'єктом аналізу, а провокацією: серіалом, який змушує герменевтику визнати власну межу – і продовжувати працювати вже як адаптивний жест, а не як гарантія розуміння.

Наукова новизна статті:

(a) вперше концептуалізовано риторичну *debugoutput* як постгерменевтичну форму мовлення, що функціонує в режимі онтологічного самозбереження, а не комунікативного обміну;

(b) запропоновано поняття "герменевтика межі" як нового методологічного режиму, що не відмовляється від інтерпретації, а фіксує точки її збою і працює як діагностика, а не як гарантія розуміння;

(c) введено в науковий обіг концепт "visibility: hidden" як онтологічного стану виключених, що не підлягають політичному аналізу у фукіанському сенсі, а існують як нерозпізнані системою об'єкти;

(d) доведено, що фантастичний реалізм функціонує як філософський діагноз, а не як естетична категорія – як риторика, що реагує на збої сенсотворчої інфраструктури;

(е) показано трансформацію права від тексту до алгоритму в умовах постправової юрисдикції, де закон працює як автоматизований протокол без герменевтичного акту.

Ми навмисне уникаємо суто інтерпретативного прочитання "Brassic", натомість ставлячи під питання саму можливість такого прочитання. Герменевтика межі: ми фіксуємо ті моменти, в яких інтерпретація більше не працює – і дивимось, що з'являється замість сенсу. Не порожнеча (це було б занадто просто), а новий режим присутності – глітч, баг, симуляція, що продовжує функціонувати без гарантії значення.

Саме в цьому контексті фантастичний реалізм постає не як жанрова оптика, а як філософський режим артикуляції – риторика, що реагує на збої в сенсотворчій інфраструктурі. Його завдання – не змалювати уявне, а фіксувати трансформації реального в момент, коли воно стає нефіксованим. Це не репрезентація, а індикація глітчу: вияв структур, які вже не працюють за призначенням, але ще не розпалися остаточно. "Brassic" ілюструє цей граничний стан. Це не світ без сенсу, а світ, у якому сенс більше не народжується через ієрархії значення. Інтерпретаційна глибина тут втратила чинність: немає "під" – лише поверхня, по якій рухається потік подій без інтенціональної опори. Подія не зумовлена причиною, а конструює її постфактум, як у сновидінні, як би сказав Жижек: нелогічно, але послідовно. У цьому режимі змінюється статус риторики: вона більше не прагне бути зрозумілою, не апелює до слухача й не чекає відповіді. Це не аргументація, а емісія – жест мовлення, що триває попри втрату смислових гарантій. Як писав Камю, абсурд – це не відсутність сенсу, а розрив між сенсом і надією на його впорядкування [6]. У "Brassic" цей розрив не викликає відчаю – він стає режимом виживання.

Герменевтика в таких умовах не зникає, а змінює характер: вона більше не тлумачить, а сканує; не шукає істини, а картографує зсуви. У цьому її новому режимі вона ближча до glitch-

аналізу, ніж до класичної інтерпретації, про яку писав Гадамер [11: 102]: герменевтика фіксує збій без спроби його усунути. Її мета – не повернення до порядку, а діагностика його втрати.

Фантастичний реалізм у такому контексті є єдиною риторичною формою, здатною зафіксувати цей стан. Він не пропонує сенс, а витримує його відсутність; не реконструює глибину, а демонструє поверхневості як нову умову смислотворення – те, що Бодріяр називав "пануванням симулякрів" [4: 1–5]. Це мовлення, що триває як баг: не як пояснення, а як сигнал присутності – певний echo-пакет людської суб'єктності в середовищі, якому вже не властива стабільна семантика. У такій оптиці "Brassic" – не фікція і не соціальний коментар, а герменевтично-риторична аномалія: ontologicalbug, що порушує синтаксис реальності без спроби його зруйнувати. Це резонує з логікою "дивного погляду", описаною Жижеком [20], де аномалія не руйнує систему, а виявляє її приховані структури. Тому фантастичний реалізм постає тут не як естетика, а як останній доступний протокол артикуляції, коли інші режими мови вже не працюють.

Але баг – це не лише мовна чи культурна подія. Це також збій у тому, що за визначенням мало б бути безпомилковим: у системах, покликаних забезпечувати порядок, гарантувати передбачуваність, функціонувати "як треба". Найбільш показовим прикладом такої системи є право. Закон мав би працювати без глічів – як прозора процедура, що поєднує норму з її застосуванням, тобто як інтерпретативний акт у сенсі Рікера [19].

Проте в "Brassic" ми бачимо інше: закон не фіксує порушень, бо сам не фіксується. Він більше не читається як текст – лише запускається як залишковий скрипт, "порожній протокол" (або "спустошенні форми від змісту") у термінах Бодріяра [4].

У класичному розумінні закон існує в герменевтичному режимі: кожне правозастосування – це акт тлумачення – як показував Фуко в аналізі дисциплінарного апарату [9]. У світі

"Brassic" ця модель непридатна. Тут немає судів, немає аргументів, немає розгляду справ – закон діє як протокол, що не читає, а виконує, працюючи не як текст, а як алгоритм [12]. Такий зсув у статусі мовлення неможливо описати категоріями класичної риторики. Якщо в традиційному уявленні висловлювання має комунікативну інтенцію, адресата й передбачуваний ефект – як у теорії перформативу Дж. Остіна [2: 94–107], – то у "Brassic" ці складники або зникли, або стали нефункціональними. Персонаж більше не впевнений, що його хтось чує; сам контекст, у якому слова щось значать, більше не стабільний. Та попри це він продовжує говорити – і ця наполеглива артикуляція в умовах мовчання світу стає формою онтологічного спротиву.

Риторика у "Brassic" набуває ознак технічного протоколу: вона не спрямована на створення дискурсу, а виконує функцію echo-запиту. Суб'єкт надсилає сигнал у порожнечу не для того, щоб змінити іншого, а щоб перевірити, чи ще існує сам. Це відповідає log'i "non-blockingcall" у програмуванні: система функціонує, попри відсутність негайної відповіді. У цьому сенсі мова – не канал комунікації, а пульс системи, що досі не впала [13: 37–42]. У результаті "Brassic" виводить нас на межу постгерменевтичного мовлення: воно не спрямоване на розуміння, не шукає інтерпретації, не передбачає смислу. Це – debugoutput культури, яка продовжує генерувати мовлення після того, як втратила віру в його значущість. У цьому режимі фраза, лайка, репліка, вигук, мимовільний смішок – усе це стає формою ритуального оновлення присутності: підтвердженням того, що ще триваєш, навіть якщо не зрозуміло – навітьщо.

Герменевтика в такому середовищі теж трансформується. Вона вже не шукає смислу в тексті, не розгортає значення, не прагне синтезу. Вона спостерігає за збоями, аналізує глітчi, фіксує логіку неспівпадіння між очікуванням і реальністю. Це – герменевтика на межі діагностики, ближча до сканування, ніж до читання,

до лог-файлу, ніж до літературного тексту [16: 9].

Саме у цій риториці порушення, у мові, що не переконує, а просто звучить, "Brassic" і постає як симптом часу. Це не серіал про маргіналів – це серіал про мову, яка не може мовчати, навіть коли все вже втратило зміст. І в цьому, можливо, й полягає нова форма герменевтичного акту: не зрозуміти, а витримати; не тлумачити, а залишатися у полі видимості.

Згідно з класичною теорією перформативів Джона Остіна, мовленнєвий акт завжди передбачає намір, контекст і наслідок – тобто він можливий лише за умови наявності ситуації, яка може вбудувати висловлювання у структуру дії [2: 7–11]. "Brassic", однак, демонструє інший світ – світ, у якому перформативність триває навіть після того, як умови її можливості зникають. Суб'єкт більше не впевнений, що його чувають, що існує адресат, що комунікація відбувається як подія. І все ж він говорить. Тому що в цій системі мовчання вже не є нейтральністю – мовчання означає припинення процесу, вихід із поля видимості, втрату статусу "живого" елемента мережі [13: 37–42]. Відтак зберігати голос – означає зберігати онтологічну вагу.

У цьому ж ключі закон у "Brassic" функціонує не як текст, що вимагає тлумачення, а як залишковий сигнал – форма, що втратила зміст. Його дія нагадує роботу застарілого скрипта: інколи він запускається, але вже не інтегрований у систему правил, які мали би забезпечувати зв'язність дії [4]. Якщо персонажа заарештовують, це трапляється без наративної мотивації, без юридичної аргументації, без навіть мінімального симулякру процедури. Герменевтика права тут глучить: тлумачити нічого, читати нічого, розуміти нічого. Реагує лише протокол – автоматично, без пояснення, без відповідальності.

"Brassic" не ставить питання про справедливість – тому що в цій реальності справедливість перестала бути питанням. Право не гарантує порядку, а лише імітує його залишкову

форму. Його дія більше не є актом влади чи механізмом суспільної рівноваги; це блукаючий, необов'язковий процес, який увімкнеться чи не увімкнеться незалежно від ситуації. У режимі фантастичного реалізму закон і поліція стають частиною абсурдного симулякру: вони присутні, але не функціональні; потрібні, але не дієві; видимі, але не здатні на дію [9; 4]. Система ще існує – але вже не керує.

На цьому тлі єдине, що лишається персонажам, – мова. Але й вона перестає виконувати свої традиційні функції: вона більше не передає сенс, не формує консенсус, не забезпечує комунікацію. У середовищі, де взаємність не гарантована, а розуміння недосяжне, мовлення стає останнім способом не зникнути. Персонажі "Brassic" постійно говорять: сваряться, кричать, бурмочуть, брешуть, реагують імпульсивно. Жодна з цих реплік не є аргументом чи спробою переконання – це акти самозбереження. Мовлення фіксує присутність у потоці симуляцій, навіть якщо адресат відсутній, а система давно не відповідає. Такі вигуки – "ти йолоп!" чи будь-які інші – мають екзистенційну вагу не тому, що вони несуть зміст, а тому, що вони є жестами онтологічної самопідтримки: позначками "я ще тут". Це – мова проти зникнення. Майже чиста функція, позбавлена семантики, але насичена напрутою буття.

У класичній риторичній мовленні завжди спрямоване на іншу свідомість: воно повинно переконувати, передавати, структурувати сенс [3: 15–18]. У "Brassic" ця модель не просто руйнується – вона стає непридатною. Персонажі більше не творять дискурс; вони виробляють фрагменти, які поводяться як `errorlog` – звукові залишки перебування у полі, що не очікує осмислення. Мова більше не інформує, не звертається й не впливає; вона лише опирається зникненню.

Цей риторичний фон конститує нову сцену – постгерменевтичну, де слова не означають, але тривають; де не важливо, що саме сказано, – важливо, що ще сказано. Тут риторика – не майстерність висловлення, а здатність

не розчинитися у безмовності. У світі, де наративні контури стерті, мовлення стає формою буття: без зворотного зв'язку, але з онтологічною напрутою, як пульс, що сигналізує про життя в системі, яка більше не гарантує сенсу.

Саме риторика бага і відкриває спосіб мислення про "Brassic" як не просто культурний продукт, а симптом епохи, в якій мовлення триває не всупереч абсурду, а всередині нього. Це не риторика переконання – це риторика витримання: не стратегія, а протокол підтримання присутності в зоні постійного системного збою. І саме в цій мовній напрузі – не пояснювати, а бути – повертається герменевтика. Не як метод аналізу чи розуміння, а як мінімальна процедура виживання у світі, де сенс більше не передбачено, а інтерпретація стала недоступною опцією [11].

У цьому дослідженні ми вперше концептуалізуємо мову персонажів "Brassic" як риторичну `debugoutput` – особливу мовну форму, що постає не як комунікація в класичному розумінні, а як сигнальний вивід системи, яка функціонує в режимі глітч. Це не діалог, не обмін, не дискурс, а риторичний лог збою: фрагменти, вигуки, збої, афористичні уламки, що не створюють значення, але тримають сигнал. Аварійна консоль буття, що світиться навіть у стані відключення. Ми маємо справу не з текстом і не з герменевтичним полем, а з потоком, що функціонує як `non-blockingcall` – запит, якому не потрібен адресат. Це мовлення не інтерсуб'єктивне, а онтологічне: воно не для того, щоб бути почутим, а для того, щоб не зникнути. Говорити – означає не комунікувати, а відмитити своє існування в системі, яка більше не забезпечує синтаксису взаємності [18].

Інтерфейс цієї риторичної – не глибина, а мерехтливість: миготіння команд, які з'являються й зникають, не утворюючи ні структури, ні змісту. Ми не читаємо – ми реєструємо. Ми не інтерпретуємо – ми відстежуємо сигнал. Це стан `semanticoverflow`: перевантаження, у якому слова розчиняються між `noise` і `gesture`, між лайкою й турботою, між смішним і трагічним [7; 20].

У такому контексті мова в "Brassic" – не засіб переконання, а ритуал перезапуску. Вона не вимагає відповіді: достатньо, що запит надіслано. Це не повідомлення – це ping, що фіксує: "я ще функціую". Тут риторика перестає бути інструментом – вона стає формою присутності, процедурою буття в умовах, де зміст недосяжний, але сигнал ще можливий.

Саме тому ми пропонуємо ввести у філософсько-риторичний обіг поняття *debug-риторики як постгерменевтичного механізму артикуляції*. Це мова, яка не пояснює, не аргументує, не будує, але все ще працює. Вона не має змісту, але має статус процесу. Вона не каже щось, але є. І саме в цьому – інноваційний потенціал нашого підходу: ми не просто діагностуємо зміну комунікативного ландшафту, а називаємо її, вводячи в аналітичний обіг концепт риторики бага як єдиної доступної форми бути-у-мовленні в епоху глюків, симуляцій і втрати гарантій розуміння.

Висновки. На підставі здійсненого аналізу доходимо розуміння, що серіал "Brassic" функціонує не як художній об'єкт для традиційної герменевтичної інтерпретації, а як риторичний пристрій, що виявляє збій у самій інфраструктурі сенсотворення. Його режим – це фантастичний реалізм, який не є втечею у вигадане, а є діагностичним режимом фіксації реального в момент його абсурдного зсуву. Аномальне перестає бути винятком, натомість стає нормою, а герменевтика змінює функцію: від пошуку істини – до картографування точок збою. У цьому контексті інтерпретація вже не гарантує доступу до сенсу, але здатна зафіксувати траєкторії його розкладання.

Основна інновація дослідження полягає у введенні поняття *риторики бага* – мовлення, яке не апелює до адресата, не має інтенціональної структури, не спрямоване на комунікативний успіх, але виконує критичну функцію підтримання присутності. Це не деградація риторики, а її адаптація до середовища, де мовчання дорівнює онтологічному зникненню. Саме тому мовлення у

"Brassic" має статус *debugoutput* – сигналу системи, яка більше не гарантує відповідей, але все ще намагається не втратити себе. Риторика тут – не стратегія переконання, а протокол виживання в умовах постгерменевтичного шуму. Особливо виразно ця трансформація простежується у сфері права: "Brassic" демонструє світ, у якому юридична процедура втратила герменевтичну структуру. Закон більше не є текстом, що потребує тлумачення; він діє як залишковий алгоритм без інтерфейсу читання. Герої серіалу існують у постправовій юрисдикції, де відсутній сам запит на справедливість, бо не передбачено адресата для відповіді. У цьому вимірі правове не просто девальвується – воно симулюється, зберігаючи зовнішню форму без функціонального змісту.

У відповідь на це *герменевтика межі*, яку ми розгорнули як теоретичний інструмент, дозволяє зафіксувати новий режим розуміння. Вона не шукає глибинного сенсу, не прагне до синтезу, а реєструє моменти збою, працюючи як лог-файл культури, що переживає crash-сценарій. Вона ближча до glitch-аналізу, ніж до класичної інтерпретації: сканує, а не читає; фіксує, а не пояснює. У цьому режимі мова зберігає не значення, а сам факт тривання.

Таким чином, "Brassic" постає як симптоматичний текст – не фікція і не соціальний коментар, а онтологічна аномалія, яка виявляє трансформацію риторики та герменевтики в умовах, де абсурд перестав бути виключенням і став базовим алгоритмом. Ми доводимо, що в таких умовах мова стає не засобом комунікації, а жестом присутності, ритуалом онтологічного оновлення. Інтерпретація тут не веде до сенсу, але позначає межу його можливості. Саме в цій подвійній трансформації – риторики як signal-ping і герменевтики як системного моніторингу – зберігається потенціал мислення в епоху, де сенс більше не гарантується, а мовлення стає останнім способом не бути видаленим з екрану.

ЛІТЕРАТУРА

1. Agamben G. State of exception; transl. by K. Attell. Chicago, IL: University of Chicago Press, 2005. 104 p. URL: <https://cryptome.org/2014/02/agamben-state-of-exception.pdf> (дата звернення: 17.11.2025).
2. Austin J. L. How to do things with words. Oxford, UK: Oxford University Press, 1962. 166 p.
3. Barthes R. Image, music, text; transl. by S. Heath. New York, NY: Hill and Wang, 1977. 220 p.
4. Baudrillard J. Simulacra and simulation; transl. by S. F. Glaser. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 1994. 164 p.
5. Boyd D. It's complicated: The social lives of networked teens. Yale University Press, 2014. 281 p. URL: <https://www.danah.org/books/ItsComplicated.pdf> (дата звернення: 17.11.2025).
6. Camus A. The myth of Sisyphus; transl. by J. O'Brien. New York, NY: Alfred A. Knopf, 1955. 212 p.
7. Deleuze G. A thousand plateaus: Capitalism and schizophrenia; transl. by B. Massumi. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 1987. 610 p.
8. Dilthey W. Introduction to the human sciences; ed. by R. A. Makkreel, F. Rodi. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1989. 386 p.
9. Foucault M. Discipline and punish: The birth of the prison; transl. by A. Sheridan. New York, NY: Pantheon Books, 1977. 333 p.
10. Freud S. The interpretation of dreams; transl. by J. Strachey. New York, NY: Basic Books, 1953. 692 p.
11. Gadamer H.-G. Truth and method; 2nd rev. ed., transl. by J. Weinsheimer D. G. Marshall. London, UK: Continuum, 2004. 638 p.
12. Galloway A. R. Protocol: How control exists after decentralization. Cambridge, MA: MIT Press, 2004. 253 p.
13. Hayles N. K. How we became posthuman: Virtual bodies in cybernetics, literature, and informatics. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1999. 350 p. URL: https://liquidbooks.pbworks.com/f/Hayles_Posthuman.pdf (дата звернення: 17.11.2025).
14. Heidegger M. Being and time; transl. by J. Macquarrie, E. Robinson. New York, NY: Harper & Row, 1962. 589 p.
15. Jenkins H. Convergence culture: Where old and new media collide. New York, NY: New York University Press, 2006. 353 p.
16. Jost W. Rhetoric and hermeneutics in our time: A reader. New Haven, CT: Yale University Press, 2018. 440 p. DOI: <https://doi.org/10.12987/9780300146448>
17. McLuhan M. Understanding media: The extensions of man. Cambridge, MA: MIT Press, 1994. 359 p.
18. Ong W. J. Orality and literacy: The technologizing of the word. London, UK: Methuen, 1982. 204 p.
19. Ricoeur P. Hermeneutics and the human sciences; ed. and transl. by J. B. Thompson. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1981. 314 p.
20. Žižek S. Looking awry: An introduction to Jacques Lacan through popular culture. Cambridge, MA : MIT Press, 1991. 188 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Agamben, G. (2005). State of exception (K. Attell, Trans.). University of Chicago Press. URL: <https://cryptome.org/2014/02/agamben-state-of-exception.pdf> (last accessed: 17.11.2025) (in English).
2. Austin, J. L. (1962). How to do things with words. Oxford University Press (in English).
3. Barthes, R. (1977). Image, music, text (S. Heath, Trans.). Hilland Wang (in English).
4. Baudrillard, J. (1994). Simulacra and simulation (S. F. Glaser, Trans.). University of Michigan Press (in English).

5. Boyd, D. (2014). *It's complicated: The social lives of networked teens*. Yale University Press. <https://www.danah.org/books/ItsComplicated.pdf> (last accessed: 17.11.2025) (in English).
6. Camus, A. (1955). *The myth of Sisyphus* (J. O'Brien, Trans.). Alfred A. Knopf (in English).
7. Deleuze, G., Guattari, F. (1987). *A thousand plateaus: Capitalism and schizophrenia* (B. Massumi, Trans.). University of Minnesota Press (in English).
8. Dilthey, W. (1989). *Introduction to the human sciences* (R. A. Makkreel & F. Rodi, Eds.). Princeton University Press (in English).
9. Foucault, M. (1977). *Discipline and punish: The birth of the prison* (A. Sheridan, Trans.). Pantheon Books (in English).
10. Freud, S. (1953). *The interpretation of dreams* (J. Strachey, Trans.). Basic Books (in English).
11. Gadamer, H.-G. (2004). *Truth and method* (2nd rev. ed., J. Weinsheimer & D. G. Marshall, Trans.). Continuum (in English).
12. Galloway, A. R. (2004). *Protocol: How control exists after decentralization*. Cambridge, MA: MIT Press (in English).
13. Hayles, N. K. (1999). *How we became posthuman: Virtual bodies in cybernetics, literature, and informatics*. University of Chicago Press. https://liquidbooks.pbworks.com/f/Hayles_Posthuman.pdf (last accessed: 17.11.2025) (in English).
14. Heidegger, M. (1962). *Being and time* (J. Macquarrie & E. Robinson, Trans.). Harper & Row (in English).
15. Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. New York University Press (in English).
16. Jost, W., & Hyde, M. J. (Eds.). (2018). *Rhetoric and hermeneutics in our time: A reader*. Yale University Press (in English).
17. McLuhan, M. (1994). *Understanding media: The extensions of man*. MIT Press (in English).
18. Ong, W. J. (1982). *Orality and literacy: The technologizing of the word*. Methuen (in English).
19. Ricoeur, P. (1981). (J. B. Thompson, Ed. & Trans.). Cambridge University Press (in English).
20. Žižek, S. (1991). *Looking awry: An introduction to Jacques Lacan through popular culture*. MIT Press (in English).

Receive: December 08, 2025
Accepted: December 29, 2025